

Stanovisko Republikovej únie zamestnávateľov

- Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 442/2012 Z. z. o medzinárodnej pomoci a spolupráci pri správe daní v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
 - <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/3>
 - Materiál v pripomienkovom konaní do 25.01.2022

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového Ministerstvom financií SR s cieľom transpozície práva EÚ

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Cieľom návrhu je zvýšenie daňovej transparentnosti a získanie významného zdroja informácií pre finančnú správu na zabezpečenie plnenia daňových povinností. V súlade so smernicou návrh zákona zavádza povinnosť pre prevádzkovateľov digitálnych platforiem oznamovať finančnej správe informácie o predávajúcich a ich príjmoch dosahovaných prostredníctvom platforiem. Finančná správa ako príslušný orgán Slovenskej republiky bude tieto informácie vymieňať s príslušnými orgánmi členských a zmluvných štátov. Povinnosti sa budú týkať platforiem v oblasti prenájmu nehnuteľností, poskytovania osobných služieb, predaja tovaru a prenájmu dopravných prostriedkov. Zároveň návrh obsahuje aj spresnenia týkajúce sa existujúcich ustanovení smernice ohľadom výmeny informácií na požiadanie, skupinových žiadostí, ako aj zavedenie inštitútu spoločných kontrol.

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť dňa 01.01.2023.

Postoj RÚZ k materiálu

Cieľom návrhu je zvýšenie daňovej transparentnosti a získanie významného zdroja informácií pre finančnú správu na zabezpečenie plnenia daňových povinností **Predkladateľ podľa nášho názoru nedostatočne odôvodňuje nevyhnutnosť a potrebu aplikácie záverov zo spoločnej kontroly práve v rámci skráteného konania a vo forme vydania vyrubovacieho rozkazu. Z vyššie uvedených dôvodov navrhujeme vypustiť toto ustanovenie.**

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Všeobecná zásadná pripomienka k materiálu ako celku

1) Riadiaca transpozícia

Právne predpisy členského štátu by mali v súlade so smernicou DAC7 (ďalej len „smernica“) výslovne potvrdiť, že prevádzkovateľ platformy, ktorý si plní oznamovaciu povinnosť vo svojom domovskom členskom štáte (vrátane i), ak spĺňa podmienky usadenia sa vo viac ako jednom členskom štáte a rozhodne sa podať hlásenie v tomto členskom štáte, alebo ii) nemá bydlisko v EÚ a rozhodne sa podať hlásenie v tomto členskom štáte) musí splniť oznamovaciu a ohlasovaciu povinnosť iba v tomto členskom štáte, čím sa zabezpečí súlad so všetkými celoeurópskymi povinnosťami prevádzkovateľa platformy podľa DAC7 a tým ho chráni pred odlišným výkladom v iných členských štátoch.

Toto je kritický bod pre zabezpečenie istoty, jednoduchosti a proporcionality pre podniky. Toto je dôležitý bod aj pre vlády členských štátov, ktoré budú podobne potrebovať istotu, že ich vlastný výklad a implementácia smernice má prednosť, aby sa predišlo konfliktom s inými členskými štátmi a neúmernej administratívnej záťaži daňových orgánov.

2) Rovnaké ihrisko/presadzovanie

S cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky pre prevádzkovateľov platforiem bez ohľadu na ich sídlo alebo obchodný model by sa malo zväziť, ako sa budú právne predpisy presadzovať na platformách mimo EÚ. Napríklad opatrenia ako „bezpečný zoznam“ môžu byť účinným spôsobom, ako zabezpečiť dodržiavanie predpisov.

Ak sa EÚ alebo členský štát rozhodnú povoliť rovnocennosť s DAC7 (t.j. povoliť výnimku z oznamovania pre akúkoľvek platformu mimo EÚ, ktorá je zriadená v jurisdikcii s ekvivalentným rámcom oznamovania), kritériá v smernici sa budú musieť interpretovať dostatočne striktné, aby zabezpečili aby prevádzkovatelia platformiem z EÚ skutočne súťažili za rovnakých podmienok s prevádzkovateľmi platformiem mimo EÚ. Výklad ekvivalencie však bude musieť byť dostatočne široký, aby sa maximalizovali príležitosti pre platformy so sídlom v EÚ a aby nemuseli podávať správy viacerým jurisdikciám mimo EÚ, ktoré sa môžu rozhodnúť zahrnúť ich do rozsahu svojej implementácie rovnocenných pravidiel ohlasovania.

2. Zásadná pripomienka k čl. II návrhu zákona

Navrhujeme vypustiť tento novelizačný bod v plnom rozsahu.

Odôvodnenie:

Navrhovanou úpravou § 68a ods. 1 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „daňový poriadok“) sa navrhuje zavedenie možnosti pre správcu dane vydať na základe záverečnej správy vyhotovenej po vykonaní spoločnej kontroly rozhodnutie v skrátanom konaní, t.j. vyrubovací rozkaz. Dovoľujeme si upriamiť pozornosť predkladateľa na ustanovenia preambuly Smernice Rady (EÚ) 2021/514 z 22. marca 2021, ktorou sa mení smernica 2011/16/EÚ o administratívnej spolupráci v oblasti daní (ďalej len „smernica DAC7“) v zmysle ktorých, by sa vzájomné dohodnuté zistenia uvedené v záverečnej správe zo spoločnej kontroly mali zohľadniť v príslušných nástrojoch vydaných príslušnými orgánmi (bod 26 preambuly). Bod 26 preambuly však ďalej uvádza aj to, že ustanovenia o spoločnej kontrole by sa nemali vykladať tak, že by nimi boli dotknuté akékoľvek procesy, ktoré sa v dôsledku spoločnej kontroly alebo v nadväznosti naň uskutočnia v členskom štáte ako je napr. vyberanie alebo vyrubenie dane a pod. Zastávame názor, že zistenia zo záverečnej správy by mali byť použité len na účely daňového konania, daňovej kontroly, ako pomôcka pri určovaní dane podľa pomôcok alebo v konaniach o zamedzení dvojitého zdanenia, rozhodne nie však ako podklad na vydanie vyrubovacieho rozkazu. Použitie zistení zo záverečnej správy na vydanie vyrubovacieho rozkazu, tak ako je navrhované v novele, ide nad rámec požiadaviek uvedených v smernici DAC7, teda v tomto prípade ide o tzv. gold-plating..

Zároveň, navrhovaný postup, kedy správca dane vydá v skrátanom konaní vyrubovací rozkaz na základe záverečnej správy zo spoločnej kontroly, považujeme za neodôvodnene neproporčný vzhľadom na sledovaný cieľ, ktorým je vyrubenie dane. V zmysle základných zásad správy daní ustanovených v § 3 daňového poriadku sa pri správe daní chránia nielen záujmy štátu, ale dbá sa aj na zachovávanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov. V zmysle uvedenej zásady a práva daňových subjektov na spravodlivý proces, musí mať daňový subjekt pri aplikovaní záverov zo záverečnej správy právo na dostatočné oboznámenie sa s týmito závermi, ako aj právo sa k tejto správe vyjadriť, resp. možnosť podať opravné prostriedky. Obzvlášť možnosť podania odporu v 15 dňovej lehote je neprimerane krátka vzhľadom na lehoty, ktoré štandardne daňový subjekt má pri vyjadrení sa k protokolu alebo vo vyrubovacom konaní. Predkladateľ v dôvodovej správe k tomuto návrhu dokonca uvádza, že vyrubovací rozkaz je možné vydať spravidla najskôr po doručení záverečnej správy zo spoločnej kontroly daňovému subjektu, z čoho vyplýva, že vyrubovací rozkaz by mohol byť daňovému subjektu doručený ešte skôr ako samotná záverečná správa, čo považujeme za neprípustné a z pohľadu daňových subjektov neakceptovateľné. Predkladateľ podľa nášho názoru nedostatočne odôvodňuje nevyhnutnosť a potrebu aplikácie záverov zo spoločnej kontroly práve v rámci skrátaného konania a vo forme vydania vyrubovacieho rozkazu. Z vyššie uvedených dôvodov navrhujeme vypustiť tento novelizačný bod. Alternatívne navrhujeme precizovať a upraviť procesný postup a zásady pri aplikovaní záverov zo záverečnej správy zo spoločnej kontroly v prípade, ak sa v tom čase nevykonáva daňová kontrola alebo neprebíha určovanie dane podľa pomôcok alebo vyrubovacie konanie, a to s prihliadnutím a dodržaním práv daňových subjektov.

3. Zásadná pripomienka k čl. III.

Navrhujeme posun termínu nadobudnutia účinnosti zákona

Odôvodnenie:

Vítame skutočnosť, že slovenská vláda konzultuje navrhovanú transpozíciu DAC7 a že by podporila pokračujúcu spoluprácu s podnikateľskými subjektmi, Zatiaľ čo podniky boli do určitej miery konzultované na úrovni EÚ a OECD, účinná implementácia ohlasovacej povinnosti na úrovni členských štátov EÚ si bude

vyžadovať úzku spoluprácu s podnikmi, najmä pokiaľ ide o praktické fungovanie pravidiel ohlasovania. Pojem „operátor platformy“ zahŕňa širokú škálu rôznych obchodných a prevádzkových modelov, ktoré bude potrebné začleniť do podrobného fungovania pravidiel.

Na dosiahnutie súladu s pravidlami od 1. januára 2023 bude potrebný dostatočný čas na prípravu, a preto vítame skutočnosť, že Slovensko sa zosúladí s dátumom účinnosti v rámci smernice. To bude zahŕňať dostatok času na nastavenie procesov na zhromažďovanie údajových bodov od predajcov a čas na dokončenie technickej zostavy pre požiadavky na podávanie správ. Privítali by sme aspoň 12-mesačnú dodaciu lehotu po zverejnení úplných právnych predpisov, usmernení a technických špecifikácií. Odporúča sa tiež zohľadniť čas na testovanie funkčnosti ohlasovania, napr. portál, schéma alebo iné mechanizmy, prostredníctvom ktorých bude každý podnik oznamovať informácie vláde. Včasné dodatočné usmernenia týkajúce sa ochrany a bezpečnosti údajov sú tiež prvoradé z dôvodu citlivých prvkov súboru údajov DAC7, najmä dátumu narodenia a finančných informácií.

4. Zásadná pripomienka – vloženie nových článkov

RÚZ navrhuje vložiť do návrhu zákona nové články, ktorými sa upravujú:

- A. Zákon č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok), §156 odsek 2
- B. Zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, §240 odsek 1
- C. Zákon č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení, §18 odsek 1

Uvedené predpisy v daných ustanoveniach upravujú výšku úroku z omeškania, a to v prípade zákona o správe daní a zákona o zdravotnom poistení, tak že je úrok z omeškania 4 násobkom základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky, avšak minimálne 15%. V prípade zákona o sociálnom poistení je výška úroku z omeškania stanovená na 0,05% za každý deň omeškania (t.j. 18,25% ročne).

Vzhľadom k súčasnej výške základnej úrokovej sadzby 0,00% považujeme výšku zákonného úroku z omeškania vo výške 15 a viac percent za neprimerane vysokú a na hrane súladu s dobrými mravmi. Súčasná úprava vstúpila do platnosti za úplne iných ekonomických podmienok, pričom nebola dlhší čas novelizovaná čo spôsobilo, že už nereflektuje aktuálnu ekonomickú realitu.

Navrhujeme preto, upraviť ustanovenia tak, aby sa minimálna výška úroku z omeškania znížila z 15% na nižšiu akceptovateľnú hodnotu.

Zdroj:

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2022/3>